

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/455/2014/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

282/2014. (XI. 20.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹, 2014. július 15-én előterjesztett **panaszát** a 2014. november 20-án megtartott zárt ülésén meghozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, valamint alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2013. július 15-én, postai úton terjesztette elő panaszát, a vele szemben 2014. június 28-án foganatosított rendőri intézkedés miatt.

1) A panaszos panaszbeadványában előadta, hogy 2014. június 28-án, 18 óra körül K. és O. települések között, lakott területen kívül, O. irányába közlekedett a személygépkocsijával. A gépkocsiban vele utazott két 15 éves utas. A panaszos észrevette, hogy egy rendőrautó nagy sebességgel, hátulról megközelíti, majd megkülönböztető fényjelzést használva megállásra kényszeríti.

Ekkor a panaszos megállt, kiszállt a gépkocsiból és elővette a csomagtartóból az iratait. Az egyik rendőr közölte, hogy közúti ellenőrzést tartanak, kérné az okmányait és kérésére alkoholszondába fújta a panaszos. A panaszos álláspontja szerint ez teljesen felesleges volt,

---

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

hiszen elmondása szerint sosem fogyaszt alkoholt és a készülék 0 értéket mutatott. A rendőr reakciója annyi volt, hogy ebbe a panaszos „ne szóljon bele”.

Eközben a másik rendőr átnézte a gépkocsit és észrevette, hogy nem működik a bal hátsó világítás. A panaszos közölte a rendőrrel, hogy a bal hátsó világítást napközben többször leellenőrizte és jó volt, megfelelően működött. A rendőr annyit mondott a panaszosnak, hogy meg kell javítani, mert ha nem, akkor eljárást indít a panasossal szemben, feljelenti őt. Ekkor eszébe jutott a panaszosnak, hogy a megállási szándékát a jobb oldali irányjelzővel jelezte, amely bekapcsolva maradt a rendőri intézkedés során, és így lekapcsolt gyújtásnál a jobbra parkoló fény működik. Visszakapcsolta a panaszos az irányjelzőt középső helyzetbe, majd a világítás kapcsolót bekapcsolta és így már megfelelően működött. A rendőr erre azt válaszolta, hogy így már rendben van. Ezután azt közölte a panasossal, hogy azért állította őt meg, mert a jobb első ülésen utazó utasának nem volt bekapcsolva a biztonsági öve. A panaszos felvilágosította a rendőrt, hogy korábban többször is figyelte az elindulások után és mindig bekapcsolt biztonsági övvel utaznak. Ekkor odament a rendőr a jobb első ajtóhoz és a panaszos V. P. nevű utasa kinyitotta az ajtót. A rendőr közölte, hogy nem használt V. P. biztonsági övet, ezért erre tekintettel nyilatkoztatta V. P.-t, hogy elismeri-e a szabálysértés elkövetését. V. P. mondta, hogy győződjön meg róla, hogy még most is be van kapcsolva az öve és be is volt kapcsolva egész úton, így erre tekintettel nem ismeri el a szabálysértést. Ezt a tényt a panaszos is közölte a rendőrrel, továbbá a panaszos másik utasa is tanúsíthatja, hogy V. P. öve be volt kapcsolva és rajta kívül mindenki használta az övet a gépjárműben. A rendőr válasza erre annyi volt, hogy a panaszos „ne pofázzon bele” és „vegyen vissza magából” és üljön vissza a kocsiába, mert nem vele szemben intézkedik. A rendőr ekkor elkérte V. P. iratait, megírta a jegyzőkönyvet és a feljelentést. Ezután visszavitte V. P.-nak az iratait, kezébe adta a csekket és a jegyzőkönyvet. Ezután pedig beledobta a panaszos iratait a nyitott kocsik csomagtartójába.

A panaszos a rendőri intézkedés végén elkérte a velük szemben intézkedő rendőrök azonosító számát, hiszen azt ő nem tudta leolvasni, mert a jelvény fénylett. A rendőrök erre annyit mondtak a panaszosnak, hogy „hogyan lehet ilyen jogosítványa, hogy ha nem tudja elolvasni”. Ezután elkérték a panaszos jogosítványát és a rendőrségi rádióon leellenőrizték a központban a panaszos adatait. Ezt követően visszaadták a jogosítványát és kérte továbbra is a panaszos, hogy mondják meg neki a velük szemben intézkedő rendőrök azonosító számaikat, mire végül elmondták azt. A panaszos véleménye szerint a rendőri intézkedés egyebekben durva, udvariatlan stílusban zajlott le. A panaszos kifogásolja azt is, hogy az intézkedés egy kiskorú, 18 év alatti személlyel szemben történt és, hogy nyilatkozáttételre kötelezték. A panaszos véleménye szerint ez már önmagában is jogsértő, mivel a kiskorú törvényes képviselője nem volt jelen.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a T. Rendőrkapitánysághoz. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A T. Rendőrkapitány 2014. augusztus 5-ei átiratában arról tájékoztatta a Testületet, hogy a panaszos gépjárművének a megállítására a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM rendelet (továbbiakban: KRESZ) 48. § (4) bekezdésbe ütköző szabályok megszegése miatt került sor. A kapitányságvezető álláspontja szerint az utas világos színű pólóján látszott volna a fekete színű biztonsági öv, hogy ha az be lett volna csatolva. A gépkocsi kb. 15-20 méter távolságra haladt el a rendőrök mellett, annak jobb oldali első

szélvédője nem volt fóliával sötétítve, így semmi sem akadályozta a látási viszonyokat. Szabályszegés észlelése esetén a 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 4. § (3) bekezdésében foglaltak szerint a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.

A Szolgálati Szabályzat 5. § (1) bekezdése alapján a gépkocsit vezető személynek (panaszosnak) a napszagnak, nemének, életkorának megfelelő megszólítással, valamint tisztelegéssel mindkét rendőr köszönt, nevét, rendfokozatát, jelvéyszámát, valamint beosztási helyét vele közölte. Ezt követően a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 20. § (2) bekezdése alapján közölték vele az intézkedés tényét és célját, majd okmányait ellenőrzés céljából elkérték. Az intézkedő rendőrök egyike a panaszossal szemben, aki a gépkocsit vezette, alkoholszondás ellenőrzést hajtott végre, amely negatív eredményt jelzett, amelyet meg is mutatott a panaszosnak, hiszen érdeklődve nézte a vizsgálatot és várta annak eredményét. Az intézkedő rendőr azt is közölte a panaszossal, hogy az értéket rendben találta. Ezek után a gépjármű adatait ellenőrizték a rendőrök a Körözési Rendszerben, amelyben az nem szerepelt. Ezt követően elkérték a panaszos utasától az okmányait, a fenti jogszabályi hivatkozások alapján közölték vele az intézkedés tényét és célját, továbbá, hogy vele szemben közigazgatási eljárást fognak kezdeményezni a biztonsági öv használatának elmulasztása miatt. Tájékoztatták arról is, hogy jegyzőkönyvet fognak kitölteni, amelyen a szabályszegés elkövetésének elismerését vagy tagadását aláhúzásával jelölheti meg.

Az utassal folytatott intézkedés során a panaszos végig közbeszólt, és bízta az utast a szabályszegés tagadására és felszólította, hogy ne írjon alá semmit, ezért az utas nem ismerte el a szabályszegés elkövetését. Mivel a gépkocsiból csak a panaszos szállt ki, a rendőrök megkérték, hogy a – baleset elkerülése érdekében – üljön be a gépjárműbe, míg utasával szemben kitöltik a jegyzőkönyvet. A panaszos folyamatosan fenyegető hangnemben, szinte kiabálva hangoztatta, hogy az intézkedés jogszerűtlen, azt megpanaszolja, illetve neki nagyon sok rendőr ismerőse van, azonban őket nem nevesítette. Agresszív, fenyegető hangnemben közölte azt is, hogy neki nagyon jó kapcsolatai vannak, többek között államtitkárok is, és ezért meg fogja a rendőröket „szívatni”. Az intézkedő rendőrök a gépkocsi vezetőjével és utasával mindvégig higgadt, kulturált, a rendőri hivatás etikai kódexében foglaltaknak megfelelő magatartást tanúsítottak.

A panaszos az intézkedés során többszöri figyelmeztetés ellenére is kiabált, fenyegetőzött, kezét a zsebében tartotta. Amikor – az intézkedés befejeztével – okmányait vissza akarták adni és ezt közölték a panaszossal is, továbbra is zsebre dugott kézzel állt a panaszos, háborgott az intézkedés miatt, nem akarta átvenni az okmányait. Ekkor ismét felhívták a figyelmét, hogy az intézkedést vele szemben befejezték, vegye át az okmányait. Ekkor a panaszos azt válaszolta, hogy úgylis lopta a vezetői engedélyét. Ezen állítás valóságtartalmát ellenőrizték a Körözési Rendszerben, és abban nem szerepelt. Ezután a panaszos átvette végül az okmányait, majd bedobta a gépjárműve nyitott állapotban lévő csomagtartójába.

2) B. B. r. őrm. 2014. augusztus 4-én készítette el az intézkedésről rendőri jelentését, amelyből kiderül, hogy 2014. június 26-án nappalos szolgálatot látott el B. S. r. ftzls-sal, amelynek során 18 óra körüli időben forgalomellenőrzést tartottak a K. Ipari Park behajtójánál a szolgálati gépjárművel az útra merőlegesen, szemben parkolva. Ekkor észlelték, hogy a K. felől O. irányába tartó gépjármű jobb első ülésén helyet foglaló utas nem használta a biztonsági övét, amely cselekmény a KRESZ 48. § (4) bekezdésébe ütközik, ezért a Szolgálati Szabályzat 4. § (3) bekezdése alapján, amely intézkedési kötelezettséget ír elő szabálysértés észlelése esetén, a gépkocsi után mentek, majd pedig intézkedés alá vonták.

A megállítást követően a gépjármű vezetője (panaszos) kiszállt a gépjárművéből mielőtt a rendőrök intézkedést kezdeményeztek volna vele szemben. Ezután a Szolgálati Szabályzat 5. § (1) bekezdése alapján a panaszosnak napszaknak, nemének, életkorának megfelelő megszólítással, valamint tisztelegéssel köszönt B. B. r. őrm. Emellett közölte a panaszossal a nevét, a rendfokozatát, jelvéyszámát, valamint beosztási helyét, majd pedig az Rtv. 20. § (2) bekezdése alapján közölte vele az intézkedés tényét és célját, majd pedig okmányait ellenőrzés céljából elkérte tőle. A vezetővel szemben alkoholszondás ellenőrzést hajtott végre, amely negatív eredményt jelzett – amelyet megmutatott a panaszosnak, mivel azt érdeklődéssel figyelte –, majd közölte vele, hogy az értéket rendben találta, ezután pedig az adatait, valamint a gépjármű adatait leellenőrizte a Körözési Rendszerben, amelyben nem szerepelt.

Ezután közölték a panaszossal, hogy a K. Ipari Park behajtójánál észlelték, hogy a jobb első ülésen helyet foglaló – akkor már a biztonsági öve be volt kapcsolva – utasa menet közben nem használta a biztonsági övét. Ekkor már agresszív, fenyegető hangnemben közölte velük a panaszos, hogy utasa használja az övét, amelyre azt felelték a rendőrök, hogy látják, hogy most be van kötve, azonban a behajtó magasságában, ahol észlelték a szabályszegést, akkor még nem volt bekötve. Ekkor az utastól (V. P.) még nem kérték el a személyes okmányait, de ekkor már a panaszos fenyegető hangnemben közölte a rendőrökkel, hogy neki nagyon jó kapcsolatai vannak, többek között államtitkárok is, és ezért meg fogja őket „szívatni”.

Ezt követően kérték el a panaszos utasától az okmányait és a fenti jogszabályi hivatkozások alapján közölték vele az intézkedés tényét és célját, továbbá, hogy vele szemben közigazgatási eljárást fognak kezdeményezni a biztonsági öv használatának elmulasztása miatt. Tájékoztatták, hogy jegyzőkönyvet fognak kitölteni, amelyben a szabályszegés elkövetésének elismerését, vagy tagadását aláhúzással megjelölheti.

Az utassal folytatott intézkedés során a panaszos végig közbeszólt és biztatta az utast a szabályszegés elkövetésének a letagadására, és felszólította, hogy ne írjon alá semmit, ezért az utas nem ismerte el a szabályszegés elkövetését. Az utas egyébként világos színű pólót viselt, a látási körülmények jók voltak, a gépkocsi jobb első ablaka nem volt fóliával lesötétítve.

Ezt követően, mivel a gépkocsiból csak a panaszos szállt ki, megkérték, hogy üljön be a gépjárműbe esetleges baleset elkerülése végett, míg a rendőrök eközben az utasával szemben töltötték ki a jegyzőkönyvet. A panaszos folyamatosan fenyegető hangnemben, szinte kiabálva hangoztatta, hogy az intézkedés jogszerűtlen és megpanaszolja a rendőröket, mivel neki nagyon sok rendőr ismerőse van, azonban őket nem nevesítette.

Addig, amíg a rendőrök a jegyzőkönyvet töltötték ki többször a gépjárműhöz ment a panaszos és megjegyzéseket tett az intézkedésre. Ekkor közölték vele, hogy szálljon be a gépjárműbe, vagy – mivel ekkor már észlelték, hogy a gépkocsi egyik helyzetjelzője nem világít -, inkább foglalkozzon a hiba elhárításával, amire ő felháborodottan közölte, hogy semmi közük hozzá, nem csinál semmit. Ezután az utashoz mentek a jegyzőkönyvet ismertetni, amire a panaszos a gépjármű mögül, majd pedig odalépve a rendőrökhöz kiabálta, hogy ne írjon az utas alá semmit, mivel ahhoz joga van. Így erre tekintettel a panaszos utasa megtagadta a jegyzőkönyv aláírását. A panaszos többszöri figyelmeztetés ellenére is kiabált, fenyegetőzött, kezét a zsebében tartotta. Ezután részére az okmányait vissza akarta B. B. r. őrm. adni, de mivel vele szemben az intézkedést befejezték, amelyet közölte vele, ő továbbra is zsebre dugott kézzel állt, tajtékozott, háborgott az intézkedés ténye miatt és nem akarta átvenni az okmányait. Ekkor

B. B. r. őrm. felhívta a figyelmét ismét, hogy az intézkedést vele szemben befejezték, az okmányait vegye át, mivel a rendőrök azokat nem viszik magukkal. Ekkor a panaszos azt válaszolta, hogy a vezetői engedélyét úgyis lopta, amiért azt a Körözési Rendszerben ellenőrizték, amelyben nem szerepelt. Ezután vette át a panaszos végül az okmányait, amelyeket bedobott a gépjármű nyitott állapotban lévő csomagtartójába.

Az intézkedés során a gépjárműben tartózkodott még egy személy, aki a gépkocsi hátsó ülésén foglalt helyet, azonban vele szemben rendőri intézkedés nem vált szükségessé. Ezt követően napszaknak megfelelő köszönéssel az intézkedést befejezték, majd távoztak a helyszínről a T. Rendőrkapitányságra, ahol az esetet B. ftzls. azonnal jelentette H. Z. r. őrnagynak.

A panaszos többször hangoztatta az intézkedés során, hogy a bizonyításhoz úgyis képfelvétel szükséges, és mivel ők hárman vannak, azt úgysem tudják bebizonyítani a rendőrök. Az intézkedés során a panaszos láthatóan sértődött magatartást tanúsított, többször fenyegető, agresszív hangnemben beszélt velük szemben, azonban a rendőri hivatás etikai kódexe alapján a panaszossal szemben intézkedő két rendőr végig kulturált viselkedést, hangnemet tanúsított, megjegyzéseket az intézkedés során ellene nem tettek.

3) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta B. S. r. ftzls. 2014. augusztus 4-én tett rendőri jelentését, amelyben új, érdemi információról nem tájékoztatta a Testületet, a jelentésben az előző két pontban ismertetettek szerepelnek, így azok újbóli megismétlésétől a Testület jelen pont alatt eltekint.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

1) A Testület először azt értékelte, hogy az arra jogosult személy terjesztette-e elő a panaszbeadványt.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint akinek a IV–V. Fejezetben – a 46/A–46/C. § kivételével –, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
  - b) kérheti, hogy – amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá – panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően
    - ba) az országos rendőrfőkapitány,
    - bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
    - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója
- bírálja el.

Ugyanezen jogszabályhely (3) bekezdése szerint az (1) és (2) bekezdésben meghatározott esetekben a cselekvőképtelen személy helyett törvényes képviselője jár el, korlátozottan cselekvőképes kiskorú vagy cselekvőképességében bármely ügycsoportban korlátozott nagykorú személy helyett törvényes képviselője vagy meghatalmazottja is eljárhat. A panasz

meghatalmazott vagy jogi képviselő útján is előterjeszhető. Jogi képviselőként jogvédelemmel foglalkozó egyesület vagy alapítvány, nemzetiségi önkormányzat, jogi oktatást végző egyetem állam- és jogtudományi doktori fokozattal rendelkező egyetemi oktatója is eljárhat.

A fenti jogszabályi rendelkezés alapján tehát panasz előterjesztésére az a személy jogosult, akinek alapvető jogai az intézkedés, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazása során sérültek.

Tekintettel arra, hogy a panaszos az utasa nevében is előterjesztett kifogást, ezért a Testületnek meg kellett vizsgálnia, hogy az utas kifogásának az előterjesztésére jogosult volt-e a panaszos.

V. P., aki a panaszossal utazott a közlekedésrendészeti intézkedéskor kiskorú, 15 éves személy.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:10 § (1) bekezdés értelmében kiskorú az, aki a tizennyolcadik életévét még nem töltötte be. A Ptk. 2:13. § szerint cselekvőképtelen az a kiskorú, aki a tizennegyedik életévét nem töltötte be. Erre tekintettel V. P., mivel 15 éves korlátozottan cselekvőképesnek minősül, így helyette az Rtv. 92. §-ának (3) bekezdése értelmében vagy törvényes képviselője, vagy más, meghatalmazott személy jogosult panaszt előterjeszteni. Tekintettel arra, hogy a panaszos nem minősül V. P. törvényes képviselőjének, ezért ő csakis érvényes és hatályos meghatalmazás birtokában lett volna jogosult képviselni a panaszos kifogását a Testület előtti eljárásban. A panaszos, mivel nem csatolt meghatalmazást a beadványhoz, így nem jogosult V. P. képviselőjére, így a Testület csak a panaszos által kifogásolt sérelmeket vizsgálta az eljárásában.

Így tehát a Testület megállapította, hogy a szabályszegésre vonatkozó kifogás vonatkozásában a beadványt nem az arra jogosult terjesztette elő, így azt a Testület eljárásban nem vizsgálta.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát, és a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

2) A Testület ezt követően a rendőrök intézkedési kötelezettségét és a közlekedésrendészeti intézkedést vizsgálta meg, és az alábbi megállapításokra jutott.

A panaszos beadványában elmondta, hogy miután a rendőrautó megállította közölte vele az egyik rendőr, hogy közúti ellenőrzést folytatnak, amelynek keretén belül alkoholtesztes vizsgálatot kívánnak lefolytatni és közben a másik rendőr végignézte az autót, azt körbejárta. Először a rendőrség azt közölte a panaszossal, hogy nem működik a bal hátsó világítás. A panaszos miután kijavította a hibát közölték vele, hogy azért állították meg, mert a jobb első ülésen utazó személy nem volt bekötve, nem használt biztonsági övet. A rendőrök ezután az utassal szemben folytatták le az intézkedést. Eközben a panaszos végig arról tájékoztatta a rendőröket, hogy mindig használnak biztonsági övet, és most is végig használt az utasa, amelyet ő és a másik utasa is meg tudnak erősíteni.

A rendőrség arról tájékoztatta a Testületet, hogy a panaszossal és utasával szemben intézkedő rendőr nappalos szolgálatának ellátása közben észlelték a K. Ipari Park bejáratánál, amikor az útra merőlegesen, szemben parkoltak, hogy a panaszos mellett, jobb oldalon helyet foglaló személy nincs bekötve, nem használ biztonsági övet. A rendőrök elmondása szerint a panaszos autóján sötétített ablaküveg nem volt és az utason világos póló volt, így a biztonsági öv a kontraszthatás miatt, ha be lett volna kötve, akkor a rendőrök is látták volna, de azt észlelték, hogy nem használt biztonsági övet a panaszos utasa, ezért utána mentek, megállították a gépjárművet és közlekedésrendészeti intézkedést fogatosítottak. Ahogy megállították a gépjárművet a panaszost igazoltatták és alkoholeszteres vizsgálatot végeztek el nála.

A rendőrség feladata az Rtv. 1. § értelmében a közbiztonság és a közrend védelme, az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár rendjének fenntartása, a terrorizmus elleni küzdelem és az Rtv.-ben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés. A rendőrség a bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében (Rtv. 1. § (2) bekezdés 2. pont), közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el (Rtv. 1. § (2) bekezdés 4. pont).

Az Rtv. 44. §-ának (1) bekezdése alapján a rendőr az e törvényben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során

- a) a közúti forgalmat irányíthatja, korlátozhatja, illetve szüneteltetheti;
- b) a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen - a jogszabályban meghatározottak alapján - ellenőrizheti;
- c) a jármű vezetőjét a rendszeresített eszközzel légzésminta, ha nála a vezetési képességére hátrányosan ható szerbefolyása vagy alkoholfogyasztás miatt bűncselekmény vagy szabálysértés, illetve a közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés elkövetésének gyanúja merül fel, az egészségügyi szolgálat igénybevételel vér-, vizelet- és mütétnek nem minősülő módon egyéb minta adására kötelezheti;
- d) a járművezetésre jogosító engedélyt (okmányt), a jármű üzemben tartására vonatkozó hatósági engedélyt (okmányt), a rakományhoz tartozó okmányokat, valamint a jármű hatósági jelzését - a külön jogszabályban meghatározottak szerint - a helyszínen elveheti;
- e) a forgalomban való részvételt megtilthatja, ha a jármű vagy vezetőjének állapota a közúti forgalom biztonságát veszélyezteti, és a további jogellenes járműhasználat megakadályozása céljából a jármű kulcsait elveheti, illetőleg a járművet más módon mozgásában korlátozhatja vagy elszállíthatja.

Az Rtv. 44. § (2) bekezdés b) pontja szerint a rendőr közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

Az igazoltatás Rtv. 29. § (1) bekezdésben rögzített szabályai szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség, a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése azzal egészíti ki a fenti szabályokat, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A 8. § szerint pedig a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

A KRESZ 48. § (4) bekezdése szerint pedig „a külön jogszabályban meghatározott M1, M2, M3, N1, N2, N3 kategóriájú gépkocsiban, amelynek meghatározott üléseit biztonsági övvel kell felszerelni, továbbá olyan járműben, amelynek üléseit biztonsági övvel szerelték fel, az ülésen utazó személynek a biztonsági öv becsatolásával kell magát rögzíteni.

A hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből kitűnik, hogy az Rtv. 44. §-a alapján a rendőr jogosult valamennyi, a közlekedésben résztvevő járművet közúti ellenőrzés alá vonni és ezen közlekedésrendészeti intézkedés során ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, mind pedig a jármű közlekedésbiztonsági állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal – megilleti. Míg az Rtv. 29. § alapján a rendőri intézkedéshez az szükséges, hogy a rendőr valamilyen jogellenes cselekmény gyanúját észlelje.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

A Testület álláspontja szerint a rendőrök észlelése felvetette a gyanút a KRESZ 48. § (4) bekezdésében meghatározott szabály megszegésére, így kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában foganatosított a rendőrség közlekedésrendészeti intézkedést a panaszossal szemben, így jogosan állították meg és vonták ellenőrzés alá. A rendőrök észlelése felvetett egy szabályszegés elkövetésére vonatkozó gyanút, amely valóság alapjáról, vagy annak

hiányáról csak úgy tudtak a rendőrök meggyőződni, ha megállítják és közlekedésrendészeti intézkedés alá vonják a gépjárművet. Tekintettel arra, hogy a panaszos személyazonosságát és vezetésre jogosító okmányait leellenőrizték és semmi szabálytalanságot nem találtak, így az intézkedést a panaszos utasával szemben folytatták tovább a rendőrök.

A fentiekre tekintettel a Testület megállapítása szerint a rendőrök kellő jogszabályi felhatalmazás alapján állították meg a panaszos gépjárművet és foganatosítottak vele szemben közlekedésrendészeti intézkedést, így álláspontja szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.

3) A panaszos kifogásolta a rendőrök szolgálati fellépését.

a) A panaszos kifogásolta, hogy többszöri kérése ellenére csak az intézkedés végén közölték vele a rendőrök az azonosító számaikat.

A rendőrség álláspontja szerint a panaszossal szemben intézkedő két rendőr betartotta a Szolgálati Szabályzatban és a rendőrség etikai kódexében foglaltakat, így az intézkedés elején kornak, nemnek, napszaknak megfelelően köszöntötték a panaszost, majd bemutatkoztak, közölték az intézkedés tényét és célját. Az intézkedés végén pedig közölték a panaszossal, hogy befejezték vele szemben a rendőri intézkedést és erre tekintettel megkérik, hogy üljön vissza a gépjárművébe.

Az Rtv. 20. § szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. A rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

A rendőr köteles – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Ha a rendőr szolgálati igazolványának vagy azonosító jelvényének felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni. Ha a rendőr egyenruhát visel, de az intézkedés során azonosító jelvénye nem látható, vagy azt nem viseli, akkor a ruházatán azonosító jelvényének számát jól láthatóan fel kell tüntetni.

A szolgálati fellépés módjára vonatkozó szabályokat a Szolgálati Szabályzat 5. §-a tovább részletezi. A jogszabályhely értelmében az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. Ez a közlés akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

Jelen esetben a panaszos és a rendőrség álláspontja egymással ellentétben áll a szolgálati fellépés tekintetében, hiszen amíg a panaszos azt állítja, hogy a rendőrök az intézkedés

elején nem köszöntek, nem mutatkoztak be, nem közölték azonosító számukat, az intézkedés célját, addig a rendőrség álláspontja szerint a panaszosi állítás nem fedi a valóságot. A panaszos szerint a rendőrök csakis többszöri kérésére, az intézkedés végén közölték vele azonosító számaikat. A két álláspont között feszülő ellentmondást a Testület nem tudta feloldani, tekintettel arra, hogy korlátozott számú bizonyítási eszköz áll a rendelkezésére.

Így tekintettel arra, hogy a rendőrség és a panaszos állítása egymásnak ellentmondanak, amely ellentmondást a Testület nem tudta feloldani, így álláspontja szerint a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme nem megállapítható.

b) A panaszos azt is kifogásolta, hogy álláspontja szerint a rendőrök az intézkedés során durván, udvariatlan stílusban intézkedtek. Olyan közléseket intéztek az irányában, mint „ne szóljon bele”, „ne pofázzon bele”, „ha ilyen jogosítványa van, hogy hogy nem tudja elolvasni az azonosító számokat”.

A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátott dokumentumokban egyértelműen visszautasította a panaszos állításait. A rendőrök a panaszossal mindvégig higgadt, kulturált, a rendőri hivatás etikai kódexében foglaltaknak megfelelő magatartást tanúsítottak. A rendőrök a panaszos által meghatározott stílusban nem kommunikáltak a panaszossal. Ellenben a panaszos végig türelmetlen, feldúlt volt, bízta az utast, hogy ne ismerje el a szabályszegés elkövetését. A rendőri intézkedés alatt végig tiszteletlen volt, hiszen kezeit mindvégig zsebre dugva tartotta. Az intézkedés során végig azzal fenyegetőzött, hogy neki nemcsak rendőr ismerősei, hanem államtitkár ismerősei is vannak.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok

ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

Jelen panaszosi kifogás kapcsán szintén ellentétben áll egymással a rendőrség és a panaszos állítása, hiszen amíg a panaszos kifogásolta a rendőrök által használt hangnemet, addig a rendőrök ezen állítás valóság alapját kifejezetten cáfolták, sőt elmondták, hogy a panaszos volt az, ki végig fenyegetőzött és nem ütött meg velük szemben kulturált hangnemet. A két álláspont között feszülő ellentmondást a Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok és bizonyítási eszközök korlátozott volta miatt feloldani nem tudta.

Tekintettel arra, hogy az intézkedő rendőrök hangneme tekintetében a panaszosi állítás és a rendőri jelentések egymásnak ellentmondanak, és ezen ellentmondásokat a Testület feloldani nem tudta, így a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható.

4) A panaszos sérelmezte, hogy a közlekedésrendészeti intézkedés végeztével a rendőrök bedobták az okmányait a nyitott állapotban lévő csomagtartójába.

A rendőrség álláspontja szerint a panaszos végig zsebre dugott kézzel tartózkodott az intézkedés során, és amikor közölték vele, hogy befejezték az intézkedést, akkor nem akarta visszavenni az okmányait. Többszöri rendőri felszólítás hatására végül átvette az okmányokat, hiszen a rendőrség a tudomására hozta, hogy azokat ők nem fogják magukkal vinni. Miután a panaszos visszavette az okmányait hirtelen bedobta őket a nyitott állapotban lévő csomagtartójába oda, ahonnan azokat kivette.

Tekintettel arra, hogy sem az Rtv. sem pedig a Szolgálati Szabályzat nem határozza azt meg *expressis verbis* hogyan kell visszaadni az intézkedés alá vont személynek az okmányait, így a Testület jelen esetben az általában elvárhatóság követelményéből indult ki. Így erre tekintettel, ha valakinek átadunk valamit azt kézből kézbe adjuk, így az általános erkölcsi norma, amely adott esetben érvényesül az, hogy sérülésmentesen, ép állapotban (ahogyan átadta a személy a rendőrnek az okmányokat) ugyanolyan állapotban kapja vissza és lehetőleg a saját kezébe, hogy azokat utána biztonságos helyre elrakhassa.

Jelen esetben a panaszos és a rendőrség álláspontja ellentmond egymásnak, hiszen a panaszos állítása szerint a vele szemben intézkedő egyik rendőr bedobta az okmányait a nyitott állapotban lévő csomagtartóba, míg a rendőrség álláspontja szerint a panaszos át sem akarta venni az okmányait, majd sokadik rendőri felszólításra azokat magához vette és ő dobta be a gépkocsija nyitott csomagtartójába. A Testület a két oldal között feszülő ellentmondást a korlátozott számú bizonyítási eszközére tekintettel feloldani nem tudta, így nem tudott megnyugtatóan állást foglalni az okmányok visszaadása kérdésében.

A fentiekben közöltekre tekintettel a Testület álláspontja szerint a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme nem megállapítható a két állítás között feszülő, feloldhatatlan ellentmondásra figyelemmel.

IV.

A Testület a lefolytatott vizsgálatban megállapította, hogy a rendőrség kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában állította meg a panaszos gépjárművet és vonta közlekedésrendészeti intézkedés alá, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga. A panaszos és a rendőrség álláspontjai között feszülő ellentmondásokra tekintettel – amelyet a Testület a korlátozott számú bizonyítási eszköze miatt feloldani nem tudott – nem megállapítható a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme a rendőrök szolgálati fellépése kapcsán, valamint szintén nem megállapítható a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme a rendőrök által alkalmazott hangnem vonatkozásában. A panaszos külön kifogásolta, hogy a rendőrök bedobták a nyitott állapotban lévő csomagtartójába az okmányait, amely állítást határozottan cáfolt a rendőrség, így az ellentmondásra tekintettel, amelyet nem tudott feloldani a Testület, úgy határozott, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogának a sérelme nem megállapítható.

A Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez áttette.

Budapest, 2014. november 20.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

A Testület az állásfoglalását az alábbi dokumentumok alapján hozta:

- 2014. július 14-én előterjesztett panaszbeadvány (2 oldal),
- 2014. augusztus 5-én kelt rendőrkapitányi átirat (2 oldal),
- 2014. augusztus 4-ei rendőri jelentés (2 oldal),
- 2014. augusztus 4-ei rendőri jelentés (2 oldal).

Az állásfoglalást tájékoztatásul kapják:

panaszos

Dr. F. Zs. r. alezredes,
Rendőrkapitányság vezetője

Irattár

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET